

Borze v preteklem tednu

www.nlbskladi.si

23. september – 27. september 2013, leto V, št. 40

Čakajoč na dogovor o ameriškem proračunu

Zadnji septembrski teden je bil, sodeč izključno po gibanjih ključnih delniških indeksov, dokaj miren. Novice iz Evrope in objave makroekonomskih kazalnikov res niso povzročile večjih pretresov na borznih trgih, je bilo pa zato toliko bolj pestro na drugi strani Atlantika. Tam je bila pozornost usmerjena predvsem na predstavniki dom in senat ameriškega kongresa, kjer potekajo pogajanja o nadaljnjem financiranju dela javne uprave.

Regija	Donosnost v zadnjem tednu (20. 9. 2013 - 27. 9. 2013)	Donosnost letos (31. 12. 2012 - 27. 9. 2013)
Svet - MSCI World*	-0,50%	+13,37%
ZDA - S&P 500*	-1,03%	+15,76%
Evropa - DJ STOXX 600*	-0,64%	+11,62%
Japonska -Topix*	+0,96%	+21,16%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	-1,28%	-7,53%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

Vprašanje financiranja javne uprave je v ZDA povzročilo resen spor med republikanci in demokrati. Republikanci, ki imajo v predstavniki domu večino, so sicer potrdili plan o financiranju do 15. decembra, ob tem pa izglasovali preložitev uvedbe zdravstvene reforme (t.i. ObamaCare) za eno leto, na januar 2015. Poleg tega so sprejeli tudi določbo o razveljavitvi davka na medicinske naprave, ki je namenjen za pomoč pri financiranju zdravstvenega zakona. Vendar pa senat, kjer imajo večino demokrati, sprejetju takšne zakonodaje ostro nasprotuje. Neuspešen dogovor o nadaljnjem financiranju dela javne uprave bi pomenil ustavitev dela v vseh nenujnih institucijah in agencijah. To pomeni, da ne bi delalo okoli 800.000 ameriških javnih uslužbencev, takšna zaustavitev pa se je nazadnje zgodila leta 1996. Ker bi lahko to imelo negativen vpliv na gospodarsko rast ZDA, se je v drugi polovici minulega tedna zaskrbljenost med vlagatelji povečala, delniški indeks S&P pa je posledično dosegel negativno tedensko donosnost.

Odperto ostaja tudi z javnimi financami povezano vprašanje politično dovoljene zgornje meje javnega dolga, dogovor pa morajo kongresniki doseči do sredine oktobra. Takrat naj bi namreč ZDA dosegle trenutno dogovorjeno zgornjo dovoljeno mejo javnega dolga v višini 16.700 milijard USD. Kljub vsej politični negotovosti pa je precej verjetno, da bodo ameriški politiki premogli dovolj zrelosti za dogovor in s tem umaknili breme negotovosti, ki so ga naprtili ameriškem gospodarstvu in finančnim trgom v zadnjih tednih.

Makroekonomski podatki, objavljeni v tednu za nami, sicer niso presenetili. Gospodarska rast ZDA je v drugem četrtletju letošnjega leta znašala 2,5 % (prevedeno na letno raven). Stopnja rasti se tako glede na prejšnje podatke ni spremenila, je pa bila višja v primerjavi s prvim četrtletjem, v katerem je le-ta znašala 1,1 %. Spodbudni so tudi podatki s trga dela, saj je štiritedensko povprečje števila novih prosilcev za nadomestilo v primeru brezposelnosti upadlo na 308 tisoč, medtem ko je bilo še konec avgusta povprečje skoraj 330 tisoč. Mesečno povprečje je tako najnižje od leta 2007, kar je ob stabilizaciji proizvodnje dober znak za ameriško gospodarstvo.

Pozitivni signali o krepitvi gospodarskega okrevanja Evrope so se prav tako nadaljevali. Zaupanje v gospodarstvo, ki ga meri inštitut IFO, se je v septembru povišalo že peti mesec zapored. Tudi v začetku tedna objavljeni anketni indeks proizvodne in storitvene aktivnosti (PMI composite) v evroobmočju se je z avgustovskih 51,5 povzpela na septembrskih 52,1 točke. Boljše stanje v primerjavi z avgustom pa je konec tedna potrdila še Evropska komisija, saj se je kazalnik gospodarske klime v EU septembra prvič po juliju 2011 dvignil nad dolgoletno povprečje. Še posebej izrazito je bilo izboljšanje v gradbenem sektorju in trgovini na drobno, med državami evroobmočja pa je kazalnik gospodarske klime dosegel najvišji skok v Franciji, Italiji in Španiji. Kljub ugodnejši sliki stanja največjih evropskih gospodarstev pa ne gre spregledati nadaljevanja krčenja posojil zasebnemu sektorju evroobmočja ob povečanem pritisku na zvišanje obrestnih mer. Guverner Evropske centralne banke Mario Draghi je napovedal možnost ukrepov s ciljem preprečitve rasti kratkoročnih obrestnih mer. ECB je po njegovih besedah pripravljena izvesti še eno fazo dolgoročnega refinanciranja, če bo to potrebno.

Med posameznimi družbami je pretekli teden razočaral ameriški trgovec Wal-Mart z novico o znižanju naročil dobaviteljem zaradi naraščajočih zalog. Odločitev je posledica nižjih poslovnih ciljev za letošnje leto in zaskrbljenosti, da se je potrošnja nekoliko umirila in ne narašča več tako hitro, kot so sprva pričakovali.

Prvih 9 mesecev je vlagateljem na razvite trge prineslo solidne donosnosti. Kljub znakom globalnega okrevanja pa na finančnih trgih še vedno ostaja prisotna zaskrbljenost, ki v zadnjem tednu izvira predvsem iz politične negotovosti, tako onstran Atlantika kot v Evropi.

Anja Cajner, finančni analitik

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 108/10, 78/11, 55/12, 105/12-ZBan-1J in 63/13-ZS-K; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi, ki jih upravlja družba NLB Skladi. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.